

Kulturdepartementet

Dato 29.10.2014 Deres ref Sid 14/825-2 Journal 2674/14 Arkiv 001.2 Saksbehandler Sigurd Olav Lende, 51 90 59 62

HØRINGSSVAR FRA BEKKEFARET MENIGHETSRAÐ TIL HØRINGEN OM STATEN OG DEN NORSKE KIRKE, ET TYDELIG SKILLE

Høringsuttalelse Staten og Den Norske Kirke – et tydelig skille

Takk for anledningen til å uttale seg i en sak som er viktig for hele kirken vår! Det er krevende for et lokalt menighetsråd å gi seg i kast med høringsdokumenter på over 100 sider. Vårt motto i denne sammenheng er at det er uendelig mye mer å si litt om noe enn ikke å si noe i det hele. Høringsdokumentet er tydelig på at dette er et skritt på veien for å skille stat og kirke. Kirkens videre organisering må overlates til kirken selv. Det setter vi stor pris på

Soknets status

Vi er først og fremst opptatt av soknet status i en ny kirkeordning. Vi støtter departementets forslag om å videreføre den rettslige selvstendighet soknene har i dagens kirkelige lovgivning. Soknets rettslige status og handleevne må føres videre og stå fast. Soknet er kirkens viktigste enhet og kjerne. Vi mener at soknets rettslige status ikke skal innordnes i et overordnet nasjonalt rettssubjekt, vi er ikke tjent med en sentralstyrt kirke hvor soknet rettslige status er avledet av det nasjonale rettssubjektet. De sentrale og regionale organer skal etter vårt syn legge til rette for virksomheten i soknet.

Bekkefarene menighetsråd støtter en ny bestemmelse i kirkeloven som sikrer geistlig betjening i alle sokn og vi mener at en fremtidig kirkeordning må knytte prestetjenesten og soknets organer nærmere sammen, og at soknets rettigheter i forhold til prestetjenesten må bli lovfestet. Høringsnotatet legger opp til et lovforslag som skal begrense kirkens sentrale rettssubjekts anledning til å gripe inn ovenfor soknets rettslige selvstendighet. Det tenker vi er viktig og riktig for å bevare soknets selvstendighet. Kirken sentralt skal overfor sokne bare kunne gripe inn på områder som blir klarlagt i loven. Vi støtter i hovedsak forslaget om en delegasjonssperre mellom Kirkemøtets myndighet og soknene, men vi ønsker samtidig at det lovreguleres en åpning for utprøving av andre måter å løse oppgaver på mellom nivåene i Den norske kirke.

Bekkefarene menighetsråd forslår derfor at dette kan skje ved følgende tillegg til siste ledd i §§ 9, 14 og 23:

§ 9: Menighetsrådet utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av Kirkemøtet.

§ 14 Kirkelig fellestråd utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd eller av Kirkemøtet.

§ 23 Bispedømmerådet utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av menighetsråd eller kirkelig fellestråd.

Det nasjonale rettssubjekt

Bekkefarets menighetsråd mener det er nødvendig at Den norske kirke også får rettslig handleevne på sentralt nivå og støtter derfor hovedforslaget i høringsnotatet om å etablere rettslig handleevne til Den norske kirke sentralt. Vi er imidlertid usikre på om det nye rettssubjektet skal hete «Den norske kirke» og foreslår heller at det nasjonale rettssubjekt kan få navnet «Kirkemøtet».

Vi støtter også forslaget om at prestetjenesten og virksomheten knyttet til de sentrale og regionale kirkelige råd utskilles fra staten og ikke lenger forstås som statlig virksomhet. Kirkens nasjonale rettssubjekts selvforståelse vil få mye å bety for samarbeidsklima internt i kirken. Er det for eksempel opplagt at kirken sentralt ikke bør ha et eget rettssubjekt som er avledet av soknens rettssubjekt. At det sentrale rettssubjekt opptrer på vegne av sognene samlet på lignende måte som fellesrådene gjør lokalt i dag. Vi savner en diskusjon rundt dette.

Lovutforming

Som følge av vårt hovedanliggende ønsker vi at forslaget til ny § 2 endres. Forslaget, slik det foreligger, er uheldig fordi det er to ulike betydninger av samme begrep i samme lovbestemmelse. Vi ønsker derfor at gjeldende lovs omtale av soknets rettslige handleevne beholdes i sin nåværende form, og at bestemmelsen vedrørende det nye rettssubjektet kommer som et nytt ledd i § 2.

Prestetjenesten

Forslaget til bestemmelser om at det skal være prest i hvert sokn og biskop i hvert bispedømme støttes. Forslaget til en lovfesting av soknets rett til å bli betjent av prest forutsetter en aktiv forpliktelse fra staten til å sørge for en finansiering av en landsomfattende prestetjeneste og at det ikke blir tvil om statens framtidige finansieringsansvar også for biskopene.

Bestemmelsen om lovfesting av prostestilling og prosti støttes ikke. Bekkefarets menighetsråd mener at en lovregulering av prosti og prostetjenesten vil binde unødig muligheten for en annen mulig organisering av råds- og stillingsstruktur i Den norske kirke. Etter vårt syn bør det etableres et administrativt nivå som får ansvar for tilsettinger både i prestestillinger og de stillingene som i dag ligger i fellesrådene.

Økonomi

Høringsnotatet legger opp til at det nye rettssubjektet skal følge regnskapslovens bestemmelser. Samtidig foreslås at nåværende økonomiregler for sognene videreføres. Bekkefarets menighetsråd mener at dette er uheldig og unødig. Det er viktig at hele den norske kirke kan forholde seg til ett felles økonomiregelverk og felles regnskapsprinsipper, dette gir muligheter for mer effektive og rasjonelle økonomi- rapporteringsrutiner for Den norske kirke. Felles anskaffelser av regnskapsprogrammer og rådgivning vil også bli lettere med et felles økonomiregelverk.

Det er viktig at kirken får ansvar for å styre egen økonomi. Det er bra at kirken får rammeoverføringer som de selv kan disponere over. Denne retten blir imidlertid uthulet om staten pålegger kirken å vedlikeholde gamle kirker som er nasjonale kulturskatter innenfor disse rammene. Det er fantastisk med mange av de gamle flotte kirkene våre. Men det er mange av dem som er lite egnet til moderne menighetsdrift. Det blir utarmende for kirken om vedlikeholdet av disse må tas innenfor de samme rammene som menighetsdriften forøvrig. Gamle kirker trenger å bli brukt for å bli tatt vare på så det er viktig å finne gode samarbeidsformer. Menighetene og kirken som helhet må få ha oppmerksomheten rettet først og fremst på det å drive menighet og utvikle tjenlige bygg for menighetsdrift. Det blir feil om svært fordyrende pålegg fra offentlige myndigheter som riksantikvaren skal belastes det driftsmessige kirkebudsjettet. Her bør det sikres en egen finansiering utenom ramme-tilskuddene til kirken. Det nye regionale rettssubjektet må bli ansvarlig for å forvalte alle de offentlige bidragene til kirken, både de fra kommunene og fra staten. På denne måten blir

dette administrative nivået ansvarlig for å rapportere bruk både av statlige og kommunale midler. Får vi ikke til dette får vi heller ikke til en arbeidsgiverlinje. Arbeidsgiverlinjene følger økonomien og rapporteringslinjene. Spørsmålet i denne sammenheng er om ikke den foreslåtte lovfestingen av prostenes tjeneste vil binde kirken unødig på veien mot en arbeidsgiverlinje. Det er mulig denne lovgivingen er et nødvendig skritt på veien, men det bør i så fall komme enda klarere frem at dette er lover som med letthet må kunne endres om kirken finner en annen struktur mer tjenlig. Eventuelt om det i lovene slås fast at det er en midlertidig lov som må tilpasses på nytt til den organisasjonsform som kirken finner mest tjenlig for å ivareta sin egenart og oppgave. I oppramsingen av hvilke oppgaver staten også i fremtiden skal gi tilskudd til savner vi tilskudd til trosopplæringen. Av de totale statlige tilskudd utgjør dagens tilskudd til dette formål en stor andel av totalen at det er naturlig at trosopplæringstilskuddet spesifiseres. Vi vil samtidig påpeke at det i forbindelse med virksomhetsoverdragelsen er viktig at alle økonomiske konsekvenser blir grundig utredet slik at den nye virksomheten har det nødvendige handlingsrom for videre drift.

Klageorgan

Høringsnotatet foreslår at disiplinærvedtak (oppsigelse, avskjed og suspensjon) for ansatte i det nasjonale rettssubjektet skal kunne påklages til en uavhengig klagenemnd, og at Den norske kirke v/klagenemnda skal være rett saksøkt i saker behandles av denne nemda. Bekkefarets menighetsråd mener at det er viktig at disiplinærvedtak gjøres endelig av ansvarlig arbeidsgiver. Det er meget uheldig at det skal finnes to forskjellige ordninger for slike saker blant de kirkelige tilsatte. Ved å håndtere slike saker ut fra arbeidsmiljølovens bestemmelser ser vi ingen grunn til at et annet organ enn det tilsettende organ skal behandle en eventuell påklaget avgjørelse. Arbeidsgiver må være rett saksøkt dersom en arbeidstaker ønsker å bringe saken inn for retten. Det kan være behov for klagemulighet i Den norske kirke. Det vil i så fall handle om klage på vedtak i de kirkelige organene av mer forvaltningsmessig karakter. Noe tilsvarende finnes som ordning i kommunene hvor Fylkesmannen behandler klage på legaliteten i vedtak i kommunale organ.

På vegne av Bekkefarets menighetsråd

Med vennlig hilsen

Sigurd Olav Lende
daglig leder

Kopi til: Bekkefarets MR